

ANKETA - STAVOVI POSLOVNE ZAJEDNICE O
USLUGAMA JAVNOG SEKTORA
ZA 2018.GODINU

Maglaj , mart 2019

UVOD

Shodno uspostavljenoj praksi provođenja godišnjeg ankete – ispitivanja stavovi poslovne zajednice o uslugama javnog sektora u decembru 2018. godine Općina Maglaj je provela redovno godišnje istraživanje o zadovoljstvu privatnog sektora radom javne uprave, ambijentom za privređivanje, te kvalitetom i cijenama komunalnih i dr. usluga.

S obzirom da je mjerenje zadovoljstva korisnika usluga koje nudi općinska administracija ujedno i pokazatelj uspješnosti poslovanja same općinske administracije, provođenje ankete ima za cilj da utvrdi nivo zadovoljstva privatnog sektora uslugama općinske uprave i drugim bitnim elementima važnim za poslovno okruženje.

Na osnovu dobijenih inputa, općinska uprava će nastojati unaprijediti i poboljšati usluge za koje se utvrdi da su neadekvatne ili nepovoljno ocijenjene od strane korisnika tih usluga.

Samo istraživanje nudi podatke o firmama koje posluju na području općine Maglaj, konkretne potrebe privatnog sektora i načine u kojima bi općinska uprava trebala da djeluje kako bi se unaprijedio dijalog sa privatnim sektorom a time i unaprijedilo poslovno okruženje.

Podaci iz provedene analize ankete su predstavljeni brojčano i grafički, u zavisnosti od vrste i složenosti pitanja odnosno odgovora ispitanika.

U istraživanju je korištena anketa koja se koristila u istraživanju zadovoljstva korisnika uslugama općinske administracije za 2017.godini, uz neznatne izmjene te pruža mogućnost poređenja i mjerenja ostvarenog progressa ili stagnacije određenih procesa.

Anketa je sadržavala 45 jednostavnih pitanja i za njeno ispunjavanje bilo je potrebno 10-ak minuta. Anketa je rađena u printanom i elektronskom obliku, i distribuirana direktno u sjedišta firmi a u cilju boljeg animiranja i otklanjanja nedostatke koji su uočeni kod anketiranja u 2017. godini.

Pored odgovora na pitanje, u anketi je također i pružena mogućnost da predstavnici privatnog sektora daju sugestije i prijedloge za unaprjeđenje ambijenta poslovanja, konkretne podrške - pomoći koja su im potrebna u određenoj sferi poslovanja kao i načine na koji bi općinska uprava mogla doprinjeti njihovom poboljšanju poslovanja.

Anketom je obuhvaćeno 60 privrednih subjekata, od čega se anketi odazvalo 41 poslovna subjekata koji posluju na području općine Maglaj, i to: 19 poslovnih subjekata registrovano kao samostalana djelatnost (obrt) a 22 poslovnih subjekata je registrovano kao društvo sa ograničenom odgovornošću (d.o.o.).

Važno je napomenuti da 19 subjekata nije dostavilo odnosno nisu željeli da sudjeluju u provedbi ankete.

I - OSNOVNE INFORMACIJE O PRIVREDNIM SUBJEKTIMA

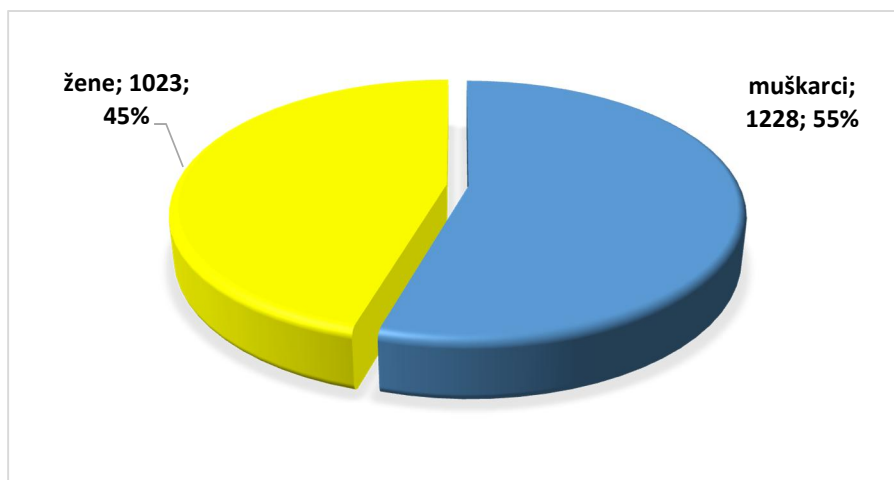
Vlasništvo

Svi anketirani privredni subjekti nalaze se u privatnom vlasništvu.

Broj zaposlenih u 2018.godini

Podatke o broju zaposlenih dostavilo je svih 41 privrednih subjekata.

Ukupan broj zaposlenih u privrednim subjektima koji su učestvovali u anketi je 2251, od čega 1228 čine muškarci a 1023 čine žene.

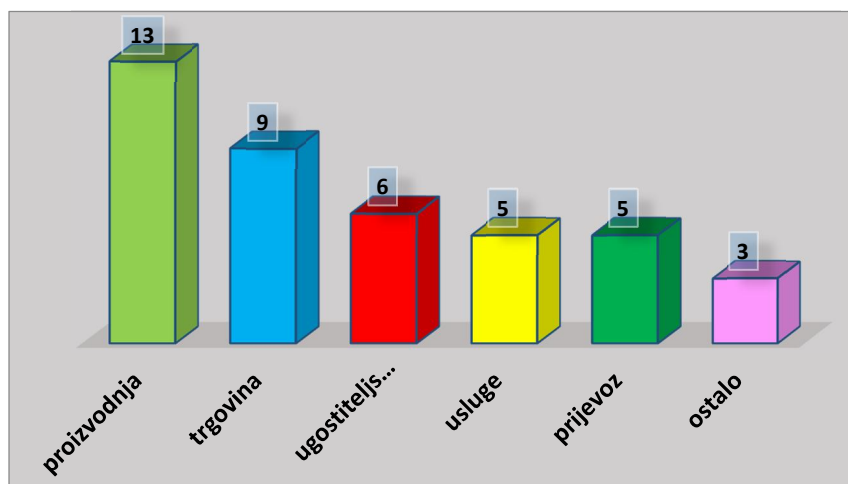

Slika 1 - Struktura zaposlenih prema polu – Maglaj

Djelatnost i sektor

Struktura anketiranih privrednih subjekata:

- proizvodnja (13)
- trgovina (9)
- uslužne djelatnosti (5)
- ugostiteljstvo (6)
- prijevoz (5)
- ostalo (3).

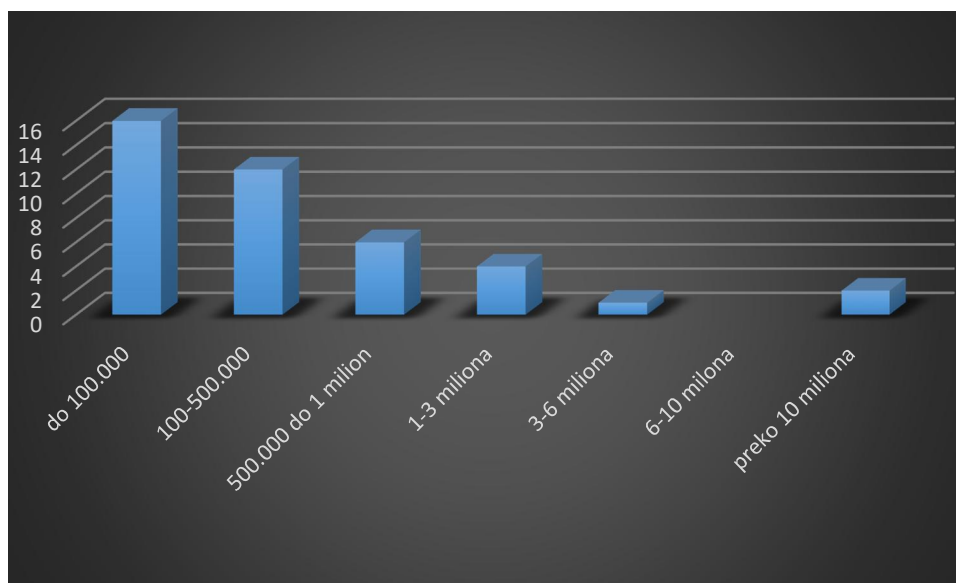

Slika 2 - Pretežna djelatnost anketiranih firmi

Ukupan promet u 2018.godini

Struktura anketiranih subjekata prema ukupnom prometu:

- 16 subjekata je navelo da imaju promet ostvaren u 2018.godini do 100 hiljada KM.
- 12 privrednih subjekata imaju visinu prometa od 100 - 500 hiljada KM,
- 6 imaju visinu prometa od 500 hiljada – 1 milion KM
- 4 privrednih subjekata imaju visinu prometa do 1-3 miliona KM., 1 imaju visinu prometa od 3-6 miliona KM dok
- 2 imaju visinu prometa preko 10 miliona KM.

Slika 3 – Anketirani subjekti – Ukupan prihod

Certifikati, standardi kvalitete koje posjeduje firma

Tokom anketiranja, 13 privrednih subjekata (32%) se izjasnilo da ima jedan od međunarodnih standarda kvaliteta, dok 28 privredna subjekata (68%) su se izjasnili da ne posjeduju ni jedan certifikat.

Najzastupljeniji certifikati i standardi su:

- ISO - (9 firmi posjeduje)
- HACCP - (2 firme posjeduje)
- FSC- (1 firma posjeduje)
- IATF- (1 firma posjeduje)

Izvoz

od 41 anketiranih privrednih subjekata, 32 privredna subjekata se izjasnilo da nije ostvarilo izvoz, a 9 privrednih subjekata ostvaruju izvoz.

U 2018. godini najviše izvoza ostvareno je prema ovim zemljama:

- Njemačka (8),
- Hrvatska (4),
- Slovenija (2),

Austrija (2),
Francuska (1),
Italija (2) i dr.

Plan i prioriteta razvoja

Plan novih zapošljavanja u narednih godinu dana?

Na ovo pitanje tokom anketiranja izjasnilo se svih 41 privrednih subjekata.

21 privrednih subjekata se izjasnilo da planiraju nova zapošljavanja u narednom periodu i isti su iskazali sveukupan broj radnika koji bi se zaposlilo u narednom periodu od 176 novih radnika.

20 privrednih subjekata se izjasnilo da ne planira nova zapošljavanja u narednom periodu.

Na pitanje koju kvalifikacionu strukturu planiraju da zapošljavaju u narednom periodu najveći broj anketiranih se izjasnili, slično kao i prethodne godine, da traže SSS (5), KV (5), VSS (2), odnosno zanimanja kuhar (pekar) (2), vozači i trgovci (2), bravari i mašinski tehničari (2), tekstilni šivači, stolari, građevinska zanimanja, automehaničar, VKV-elektro smjer, metalostrugari i dr.

Imate li potrebe za dodatnim obukama uposlenih/uprave?

Na ovo pitanje je odgovorilo svih 41 privrednih subjekata.

31 privrednih subjekata su se izjasnili da nemaju potrebu za dodatnim obukama svojih zaposlenih, dok njih 10 su se izjasnili da imaju potrebu za dodatnim obukama svojih zaposlenih.

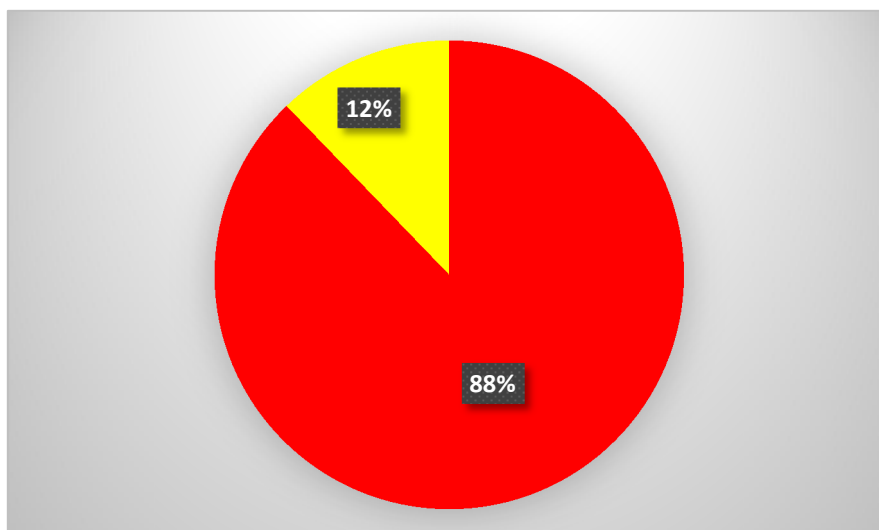
Privredni subjekti koji imaju potrebe za dodatnim obukama, izjasnili su se u kojim im je segmentima najpotrebnija obuka.

- Interni trenizi
- Upravljanje i usavršavanje vještina prodaje
- Stolari
- Usavršavanje stranog jezika
- Ugostiteljstvo
- Seminari
- Prokvalifikacije, edukacije
- Stress management
- Komunikacije
- Radionice

U odnosu na prethodnu anketu, pored osnovnih praksi i usavršavanja pojedinih zanimanja, iskazana su potrebe za nešto drugačije teme i obuke u smislu razvijanja novih znanja neophodnih za osvajanje novih tržišta i izvozne aktivnosti.

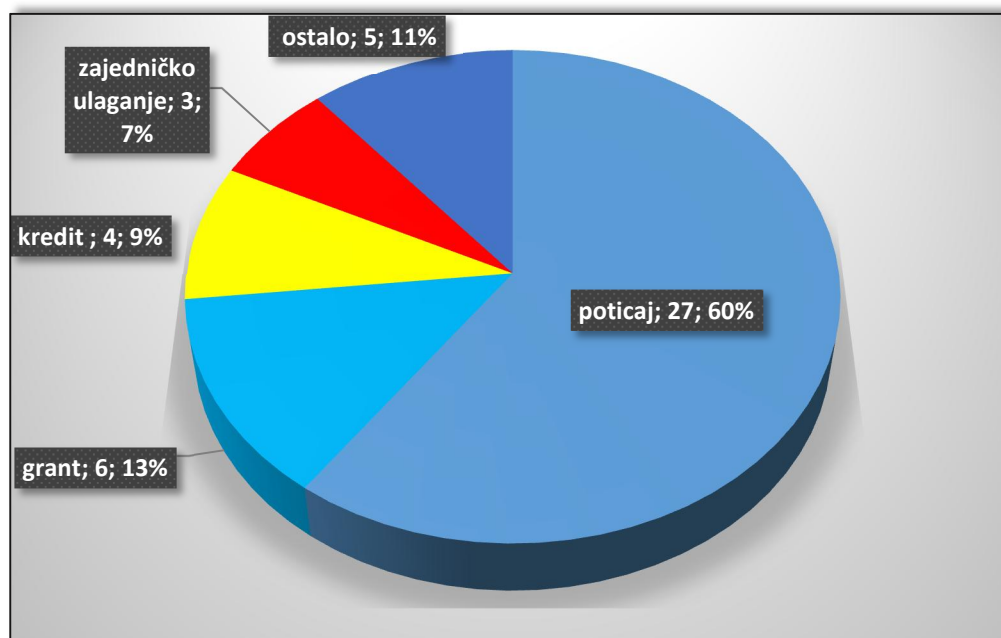
Imate li potrebu za finansijskim sredstvima?

Na ovo pitanje odgovorilo je svih 41 privrednih subjekata, potrebu za finansijskim sredstvima iskazalo je njih 36, dok su se 5 izjasnili da nemaju potrebu za finansijskim sredstvima.

Anketirani privredni subjekti su se izjasnili koja su im potrebna odnosno poželjna slijedeća finansijska sredstva:

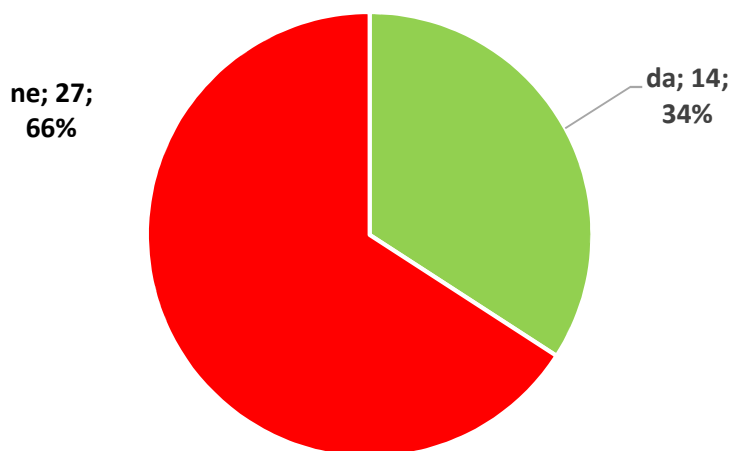
- poticaj (27),
- grant (6),
- kredit (4),
- zajedničko ulaganje (3).
- ostalo (5)

Imate li potrebu za pronalazak novih tržišta? Koja tržišta ?

Na ovo pitanje od 41 anketiranih privrednih subjekata, potrebu za pronalaskom novih tržišta izjasnilo se njih 14, dok se 27 privrednih subjekata izjasnilo da nemaju potrebu za novim tržištima.

Na pitanje koja bi to tržišta bila 13 privredna subjekta imaju želju da šire se van BiH na zemlje EU, što je u odnosu na prethodnu godinu znatno povećanje broja privrednih subjekata koji imaju potrebu da se šire van BiH, dok je jedan privredni subjekat izrazio želju da se širi u okviru BiH.

Imate li potrebu za izradom promotivnih materijala / alata poduzeća?

Na ovo pitanje od 41 anketiranih privrednih subjekata. 18 privrednih subjekata se izjasnilo da imaju potrebu za izradom promotivnih materijala/alata, dok je njih 23 se izjasnilo da takvu potrebu nemaju.

Najviše anketiranih privrednih subjekata imaju potrebu za promovisanje ili reklamiranje putem interneta (9), kao i za izradu nove web stranice (2) i kataloga kao i reklamnog materijala, letke proizvoda/usluga.

Imate li potrebu za novom opremom i strojevima?

Na ovo pitanje je odgovorilo svih 41 privrednih subjekata.

28 privrednih subjekata (68 %) se izjasnilo da imaju potrebu za novom opremom i strojevima, dok njih 13 nemaju takvu vrstu potreba.

Najveća potreba koju privredni subjekti imaju su:

- nove mašine (18),
- vozila (8),
- IT (3),
- CNC (2)
- poljoprivredne mašine i dr.

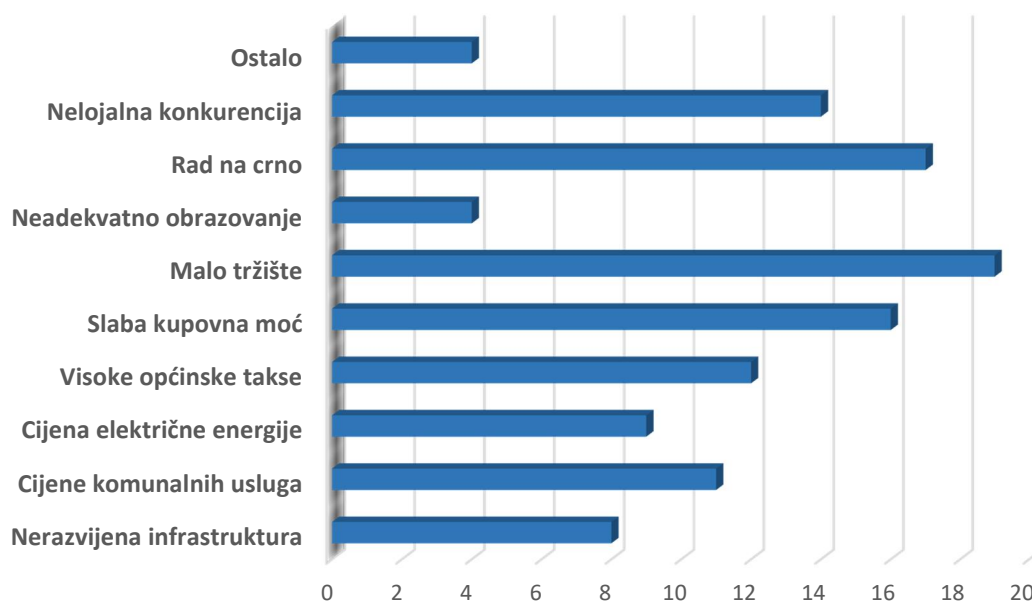
Uporedni rezultati ankete pokazuju slične potrebe privrednih subjekata za novom opremom kao i prethodne godine.

II - OPĆINSKA ADMINISTRACIJA

Koje su najveće poteškoće za vaše poslovanje na području općine?

Svih 41 privredna subjekta su se izjasnili da imaju poteškoće u poslovanju na području općine.

Kao poteškoće u poslovanju privredni subjekti su naveli različite probleme koji su prema zastupljenosti prikazani na slici.

Koje usluge općine su Vašem preduzeću najvažnije?

U pogledu ovog pitanja 26 privrednih subjekta smatraju da im ne trebaju posebne usluge koje bi općina mogla ponuditi.

15 privrednih subjekta su se izjasnili i identifikovali usluge koje su potrebne privrednim subjektima i koje bi trebalo unaprijediti od strane općine:

dozvola za gradnju, usluge pribavljanja dozvola za rad društva, različite vrste poticaja, zajedničkih investicija, uređen poslovni okvir, izdavanja dokumentacije, brzo i efikasno rješavanje zahtjeva, pojednostavljenje administrativnih obaveza i evidencija, savjetovanje, izdavanje određenih saglasnosti kako bi se u roku završili investicije, predugo traje izdavanje potrebne dokumentacije, kvalitetna saradnja sa općinskom administracijom te promocija privrednika, povezivanje sa novim kupcima, i dr.

Da li saradujete sa općinskom administracijom na neki od slijedećih načina?

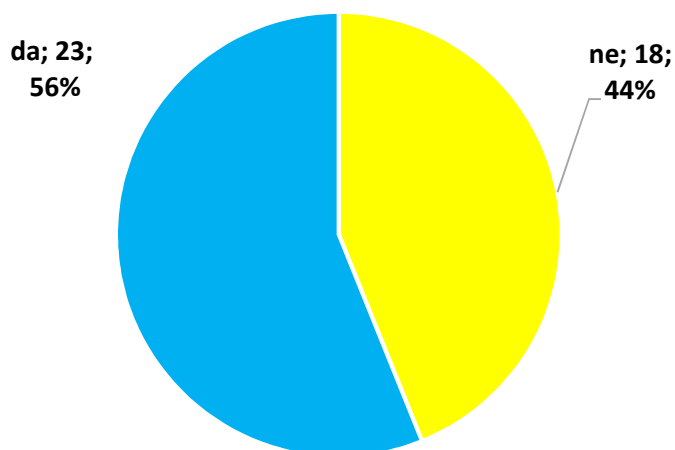
Odgovor je dalo 41 anketiranih privrednih subjekata, od koji njih 15 privrednih subjekata ne saraduje sa općinskom administracijom ni na jedno od navedenih načina. 26 privrednih subjekata su se izjasnili da imaju saradnju sa općinskom administracijom.

Najviše anketiranih privrednih subjekata imaju saradnju sa općinskom administracijom kroz:

- tekuću problematiku i rješavanje (21),
- posredstvom web stranice (6),
- prezentacije (2),
- okrugli stolovi i seminari (1),
- edukacije (1).

Smatrate li da ste u dovoljnoj mjeri upoznati sa uslugama koje općinska administracija nudi poslovnom sektoru?

18 anketiranih privrednih subjekata su se izjasnili da nisu dovoljno upoznati sa uslugama koje općinska administracija nudi poslovnom sektoru, dok njih 23 su se izjasnili da su upoznati sa uslugama koje općinska administracija nudi poslovnom sektoru.

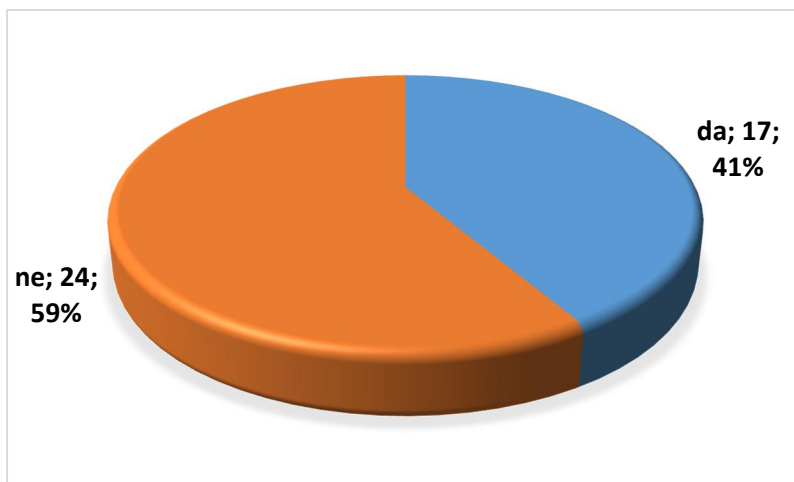
Da li ste u potpunosti upoznati sa uslugama koje možete dobiti u Šalter sali?

Na pitanje da li su privredni subjekti u potpunosti upoznati sa uslugama koje im nudi Šalter sala njih 18 smatraju da nisu upoznati sa uslugama koje im nudi Šalter sala najviše zbog toga što im nije trebala takva vrsta usluga, dok njih 23 je upoznato sa uslugama koje mogu dobiti u Šalter sali.

Da li ste upoznati / da li ste koristili usluge Odjeljenja za lokalni razvoj, biznis i poduzetništvo?

24 privredna subjekta su izjavili da nisu imali potrebu ili nisu upoznati niti su koristili usluge koje im nudi Odjeljenje za lokalni razvoj, biznis i poduzetništvo, dok njih 17 je upoznato i koristilo je usluge koje su mogle da im pruži Odjeljenje za lokalni razvoj, biznis i razvoj poduzetništva.

Evidentno je značajno povećanje, u odnosu na 2017. godinu, privrednih subjekata koji koriste usluge ovog odjeljenja.

Da li znate za slučajeve korupcije u radu općinske administracije?

Od 41 anketiranih, 35 privrednih subjekata tokom anketiranja je izjavilo da ne poznaje slučajeve korupcije u radu općinske administracije dok na ovo pitanje 6 privrednih subjekata je izjavilo da poznaje slučajeve korupcije u radu općinske administracije.

Da li ste dali poklon nekom državnom službeniku radi dobijanja odgovarajuće usluge?

Tokom anketiranja privrednih subjekata na ovo pitanje 39 privrednih subjekata je izjavilo da nisu davali poklone državnom službeniku radi dobijanja odgovarajućih usluga dok njih 2 su izjavili da su davali neke sitinice radi dobijanje usluga koje su im bile potrebne.

Da li ste koristili lične veze radi lakšeg obavljanja poslova vezanih za državnu administraciju?

Odgovor na pitanje da li su koristili lične veze radi lakšeg obavljanja poslova vezanih za državnu administraciju njih 41 anketiranih privrednih subjekata dali su odgovor da nisu koristili lične veze radi obavljanja poslova vezanih za državnu administraciju.

Da li Vas neki državni službenik uslovljavao ili ucjenjivao tokom upravnog postupka?

Odgovor na ovo pitanje tokom anketiranja 41 privrednih subjekata je izjavilo da nisu imali takvu vrstu iskustva.

Koji programi poticaja/podrške privatnom sektoru su najpotrebniji od strane općinske administracije?

Tokom anketiranja 18 privrednih subjakata nije dalo nikakav odgovor na pitanje koji bi to programi poticaji bili potrebni od strane općinske administracije, dok njih 23 dali su odgovore koji su to programi poticaji njima najpotrebniji od strane općinske administracije te dali slijedeće sugestije:

Nepovratni krediti?, dobronamjieran odnosi i ravnopravnost, razumijevanje za stranke, da se više obrati pažnja na autoprijevoznike, dodjela nepovratnih sredstava, podsticaji, brzo i efikasno izdavanje dozvola, podsticaji prilikom zapošljavanja, podsticaji za unapređenje tekstilne industrije, subvencije privatnim preduzećima, podsticaji i zajedničke investicije na rješavanju značajnih problema poput odlaganja otpada, podsticaji/financijske olakšice prilikom plaćanja komunalnih naknada, smanjenje rente i komunalnih naknada, grant sredstva namjenjenim ženama vlasnicima firmi, podrška u stručnoj edukaciji, smanjenje administrativnih nameta, komunlnih taksi KGZ i KN, financijska sredstva, podsticaji za proizvođače, podsticaji prilikom zapošljavanja ili proširenja djelatnosti, upošljavanje, oprema, pomoć malim samostalnim radnjama savjetom i pomoć pri kreditiranju, grant...

Navedeni prijedlozi su navedeni u izvornom formulaciji datoj u anketi.

Koje mjere predlažete za poboljšanje ambijenta za privređivanje ?

21 privredni subjekat nije predložilo ni jednu mjeru koja bi poboljšala ambijent za privređivanje, dok njih 20 je predložile mjere za poboljšanje ambijenta za privređivanje. Prema njihovom mišljenju mjere koji bi doprinosile poboljšanju ambijenta za privređivanje su:

Razvoj novih samostalnih firmi i jačanje poduzetništva, brže dodjeljivanje potrebne dokumentacije za rad, školovanje kadra u našim školama za potrebe naše privrede u Maglaju, više sluha za probleme privrednika, razumjevanje za ugostitelje - da im se olakša i omogući lakše poslovanje, da se pokuša riješiti problem autoprijevoznika sa firmom Natron Hayat, da inspekcija više radi svoj posao, da budu fleksibilniji i da ako je moguće što prije rješavaju zahtjeve koji se podnesu, što manje političke pogodnosti a više stručnosti prilikom zapošljavanja, kvalitetna saradnja općinske vlasti i privrednika, jačanje lokalne ekonomije, promocija maglajskih privrednika, pojednostavljenje administrativnih procedura za pribavljanje dozvola, aktivnije učešće općine Maglaj na rješavanju pitanja od zajedničkog interesa, dodjeljivanje sredstava sa federalnog nivo kao i projekti općine kojim bi općina sama ili kroz zajedničke investicije sa privrednim preduzećima rješavala probleme na lokalnom nivou, pomoć privrednim društvima u rješavanju različitih pitanja na kantonalnom i federalnom nivou, razvoj infrastrukture, smanjenje i olakšica pri registraciji, više međusobne komunikacije, unaprijediti infrastrukturu, omogućavanje poslovanja sa većim centrima u Maglaju (Konzum,Bingo), manje komunalne takse, sanacija putne infrastrukture, uvođenje srednjih stručnih škola kao npr: pekar, vodoinstalater..., izgradnja poslovnih zona.

Navedene mjere su preuzete u izvornom obliku predlagača i uglavnom su navedeni svi prijedlozi. Vidi se da se određeni prijedlozi ponavljaju više puta ili su sadržani u drugim prijedlozima.

Ocjenite saradnju sa općinskom administracijom

Prilikom anketiranja 40 privrednih subjekata je ocjenilo saradnju sa općinskom administracijom, dok 1 privredni subjekat nije se izjasnio povodom ovog pitanja. 40 privrednih subjekata je ocjenilo saradnju sa općinskom administracijom na slijedeći način:

Općinski načelnik,- prosječna ocjena 3,7

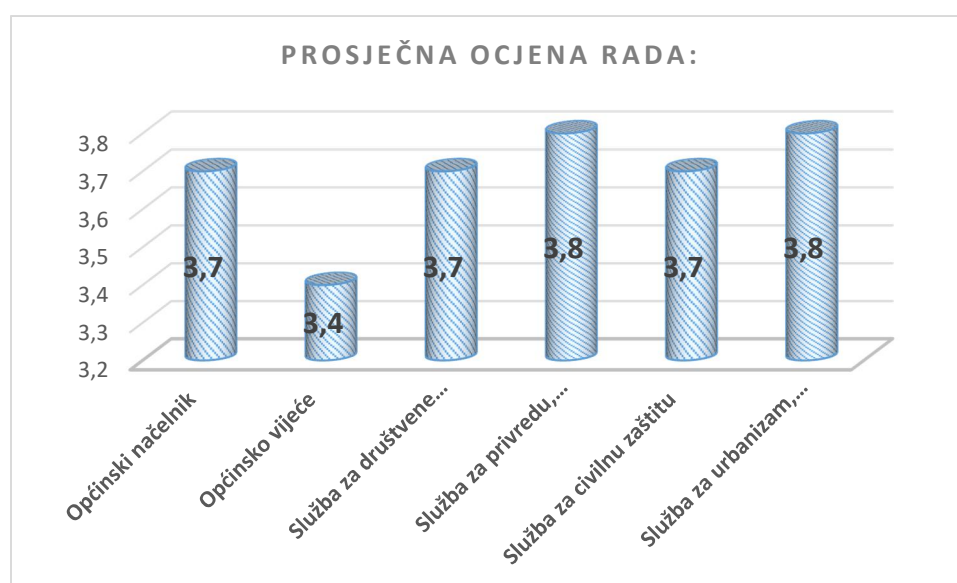
Općinsko vijeće,- prosječna ocjena 3,4

Služba za društvenu djelatnost,opću upravu i BiZ, - prosječna ocjena 3,7

Služba za privredu,finansije i razvoj poduzetništva,- prosječna ocjena 3,8

Služba za civilnu zaštitu,- prosječna ocjena 3,7

Služba za urbanizma,geodetske i imovinsko pravne poslove,prosječna ocjena 3,8

III KOMUNALE USLUGE

Imate li kakve poteškoće u suradnji sa javnim preduzećima? (PTT, elektro, ceste)

32 privrednih subjekata tokom anketiranja su izjavili da nemaju nikakve poteškoće u saradnji sa javnim preduzećima.

9 privrednih subjekata se izjasnilo da imaju poteškoća u saradnji sa javnim preduzećima i naveli su slijedeće poteškoće:

visoke cijene, PTT - slanje usluga, visoke cijene priključka struje i visoke cijene priključka vode, sporo rješavanje zahtjeva, priključne takse, slabo održavanje pristupnih cesta, problemi sa JP ceste zbog dodatnih nameta i plaćanje naknade za korištenje javnih cesta, visoke cijene čišćenja cesta, loš signal PTT, ne ocrtavaju javnu cestu ispred privatnih preduzeća...

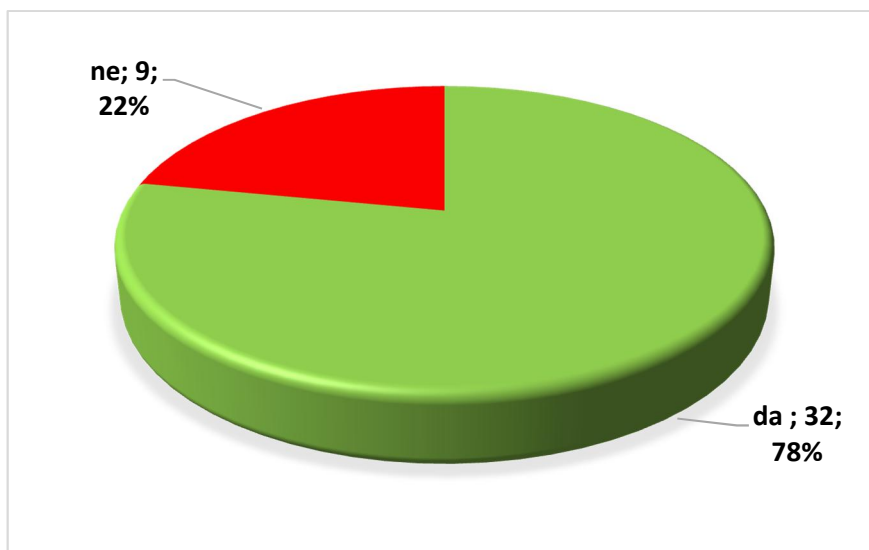
Evidentno je da se radi o primjedbama na usluge različitih javnih preduzeća, različitih vrsta usluga i različitih nivoa uticaja.

Da li ste zadovoljni komunalnim uslugama KJD Maglaj prema vašem preduzeću?

Odgovor na ovo pitanje 32 privrednih subjekata je izjavilo da su zadovoljni komunalnim uslugama KJD Maglaj.

9 privrednih subjekata su izrazili nezadovoljstvo komunalnim uslugama gdje su naveli slijedeće primjedbe:

visoke cijene komunalne naknade, visoka cijena vode i priključaka za privredne subjekte, veća ažurnost prilikom odvoza smeća, plaćanje pune cijene smeća, zimsko održavanje javnih parkinga, odlaganje otpada na industrijsku deponiju, čišćenje cesta i staza.

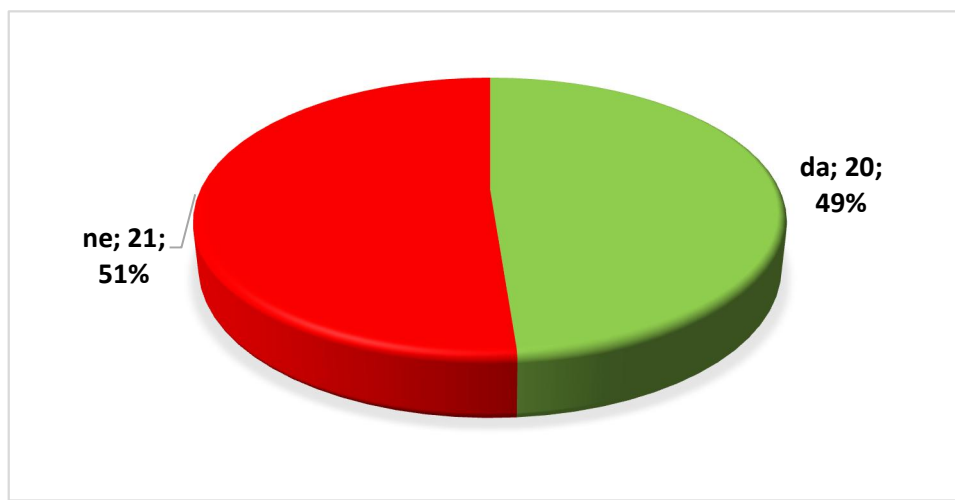
Ima li općina po vašem mišljenju kvalitetno uređene podatke o infrastrukturi, vodi i cijeni komunalnih usluga i priključnih такси u poslovnim /industrijskim zonama i/ili parcelama koje se nude na prodaju i/ili korištenje potencijalnim investitorima?

Odgovor na ovo pitanje 18 privrednih subjekata smatra da općina nema uređene podatke o infrastrukturi, vodi i cijeni komunalnih usluga, dok 23 privredna subjekta smatra da općina ima uređene ovakve vrste podataka.

Evidentna je nedovoljna informisanost anketiranih s obzirom da svi potrebni podaci postoje i javno su dostupni na zvaničnoj web stranici Općine Maglaj.

Da li ste upoznati sa planovima infrastrukturnog razvoja općine (putem interneta, medija, direktnim uvidom ili na drugi način)?

21 privrednih subjekata tokom anketiranja je odgovorilo da nije upoznato sa planovima infrastrukturnog razvoja općine najviše zbog toga što se nisu informisali o tome putem interneta ili drugih medija, dok njih 20 se informisalo putem interenata sa planovima infrastrukturnog razvoja općine.

Da li ste bili u prilici da sami zatražite takve podatke od općinske uprave i da li ste bili zadovoljni brzinom i kvalitetom informacija?

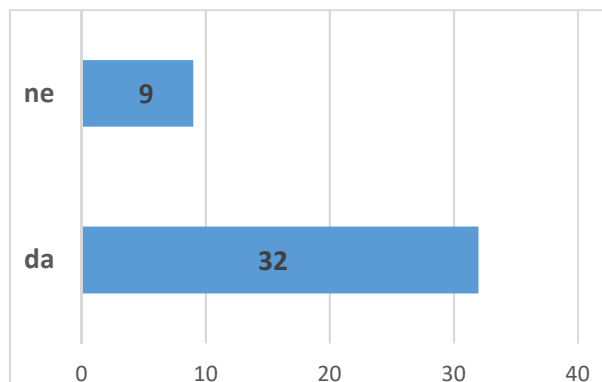
Na ovo pitanje 21 privrednih subjekata je odgovorilo da nisu bili u prilici da zatraže takve vrste podatka, dok njih 20 koji su zatražili takvu vrstu podatka od strane općinske uprave je bilo zadovoljno brzinom i kvalitetom informacija koji su dobili od strane općinske uprave.

Da li ste ikad koristili neki od postojećih mehanizama za informiranje i/ili žalbe građana i poslovnog sektora o cijeni komunalnih usluga?

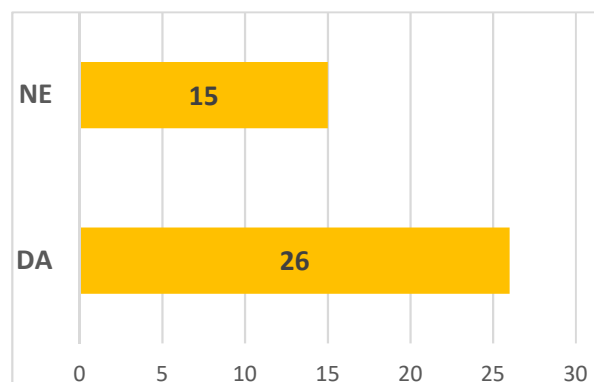
Tokom anketiranja na ovo pitanje 36 privrednih subjekata je izjavilo da nisu koristili neki od postojećih mehanizama za informiranje, dok njih 5 se izjasnilo da jesu koristili neki od postojećih mehanizama najviše žalbe na komunalne cijene što je u okviru rezultata iz prethodne ankete.

Da li ste zadovoljni radom Inspeksijskih službi?

Općinske inspekcije

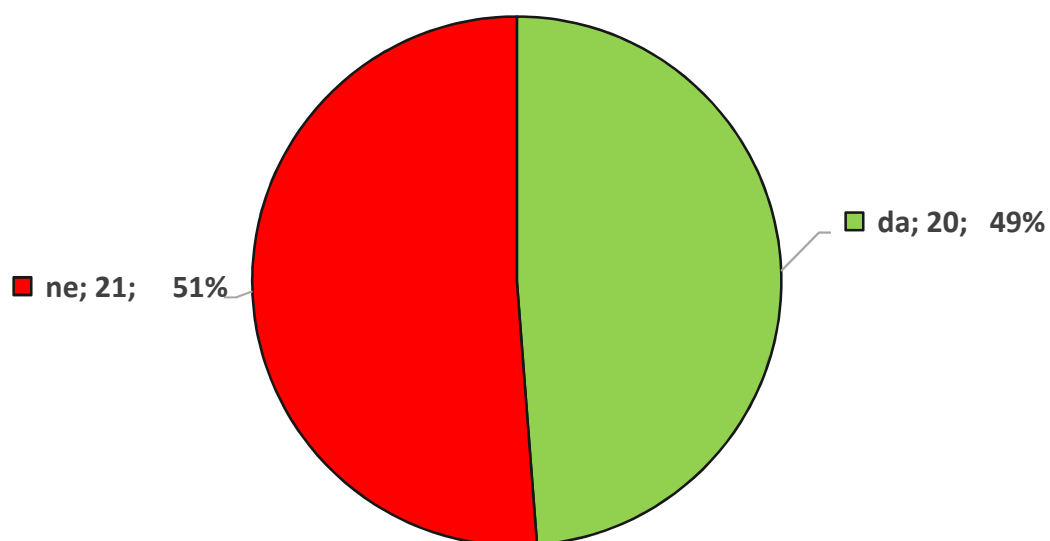

Kantonalne/Federalne inspekcije

Da li ste zadovoljni aktivnostima i radom Privrednog savjeta?

Radom Privrednog savjeta i njihovim aktivnostima 20 privrednih subjekata je izrazilo zadovoljstvo, dok njih 21 je izrazilo nezadovoljstvo radom istog.

ZAKLJUČAK PROVEDENE ANALIZE

Provedena anketa ispitivanja stavova poslovne zajednice o uslugama javnog sektora imala je za cilj da ustanovi nivo zadovoljstva privrednih subjekata radom općinske administracije, planiranjem i prioritetima razvoja, opštim informacijama te poteškoćama poslovanja na području općine, gdje su ocjenjena saradnja sa općinskom administracijom, zadovoljstvo komunalnim i drugim uslugama.

Također privredni subjekti su kroz anketu iznijeli i svoje prijedloge i sugestije kako bi se poboljšali uvjeti rada općinske uprave, i gdje su izražavali svoje zadovoljstvo/nezadovoljstvo administrativnim, komunalnim i drugim uslugama i gdje su izrazili konkretne potrebe privatnog sektora na području općine Maglaj.

Izvršena je detaljna analiza i obrada svakog pitanja i odgovora u anketi. Ono što su privredni subjekti najviše potencirali i oko čega su davali svoje prijedloge i sugestije se odnosilo na poboljšavanje uslova rada malih poduzetnika, na efikasno i brzo rješavanje njihovi zahjeteva, jačanje međusobne komunikacija između privrednika i općinske uprave, te rad na jačanju lokalne ekonomije.

Privredni subjekti su za narednu godinu izrazili potrebu za novim radnicima i iskazali plan da zaposle 176 novih radnika.

Vidljivo je takođe da privredni subjekti još uvijek nisu u dovoljnoj mjeri upoznati sa uslugama koje pruža općinska administracija prema privatnom sektor a što u budućem periodu upućuje na potrebu još intezivnijeg informisanja privrednih subjekta o planovima,aktivnostima i uslugama općinske administracije.

Nakon uvida u rezultate ankete, može se zaključiti da su rezultati dobijeni u anketi zadovoljavajući i da se u u budućem periodu uglavnom treba raditi na zadržavanju postignutih rezultata i uložiti više napora za poboljšanje uvjeta rada privrednih subjekata.

S obzirom na zadržavanje ocjena i rezultata približnih rezultatima iz prethodno provedene ankete (2017.g.), nije moguće osnovano davati poređenja odnosno iskazivati trendove kretanja pojedinih ocjena usluga ili oblasti.

Takođe, u budućem periodu treba očekivati i bolje rezultate s obzirom na jedan broj novih servisa i usluga a koji nisu prepoznati ili nisu adekvatno ocjenjeni.

Jasna je i potreba kontinuiranog preispitivanja visine svih općinskih i drugih taksi i naknada kao i mogućnosti iznalaženja različitih modaliteta podrške privrednim subjektima.

Anektu i analizu izradila:

Aida Hadžić, dipl.pravnik